

JUDECĂTORIA CAHUL
SEDIUL CENTRAL

Mun. Cahul, str. M.Frunze, nr. 62

Tel.: (0299) 2-46-82 / e-mail.: jch@justice.md.

www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28, mun. Chișinău, MD- 2004

Prin prezenta Judecătoria Cahul remite în adresa Dumneavoastră, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către reclamant Anatolie Roman cu privire la verificarea constituționalității articolelor 16,17 din legea nr. 443-XV din 24.12.2004 din Codul de executare și art. 19 din Legea din nr. 1453 din 08.11.2022 cu privire la notariat., admisă prin încheierea judecătoriei Cahul nr. 25-226/2026 din 10.07.2026.

Anexă:

Încheierea nr. 25-226/2026 – 3 file.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate - 6 file.

Cu respect,

Judecătorul Judecătoriei Cahul

Natalia Pasat

13894

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA**

**str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
MD-2004, mun. Chișinău
Republica Moldova**

**S E S I Z A R E
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

**prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din
Constituție**

I. AUTORUL SESIZĂRII

1.Nume: **Roman** 2. Prenume: **Anatolie**

2.Funcția: Pensionar

II. OBIECTUL SESIZĂRII

5. Consider, ca fiind neconstituționale prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova, și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, reținute ca temei de drept la acțiunea civilă privind repunerea în termen de prezentare spre executare silită a Titlului Executoriu emis de judecătoria Cahul la data de 22.02.2006 la cererea reclamantului SRL Rezonans, piritii Roman Anatolie, Roman Ilie, Malofii Iurie cu privire la anularea contractului investitional din 15.11.2002, privind participarea în cote parti din surse financiare proprii la construcția imobilului amplasat în mun. Cahul, str. 31 August 13-V. La cererea reclamantului SRL Rezonans semnată și de piritii menționați, instanța de judecată a confirmat tranzacția de împacare a partilor și a încetat procesul. Conform prevederilor Încheierii judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006, din data de 15.12.2008 imobilul menționat sa împartit în patru parti idiale egale, cite 25% SRL Rezonans și cite 25% Roman Anatolie, Roman Ilie, Malofii Iurie. **Am aflat prima dată** despre încălcarea și neexecutarea prevederilor Încheierii judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006, în luna aprilie 2009 (termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 16 din Codul de Executare pentru prezentarea Titlului Executoriu spre executare silită deja a expirat). Ne-am adresat cu o scrisoare arendasului imobilului din ce motive nu ne achita plata pentru cotele noastre arendate. Am primit răspuns ca asociații al SRL Rezonans, Petreanu Mihail, Petreanu Valeriu au contestat Încheierea judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006 în judecată. Prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 09.04.2015 a fost respinse recursurile asocitiilor SRL Rezonans și menținută fără modificări Încheierea judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006. **A doua oară am aflat despre încălcarea și neexecutarea** prevederilor pct. 6 și 7 a Încheierii judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006 la data de 25 aprilie 2025 în cadrul examinării de către Inspectoratul de Poliție Cahul a Plingerii depuse în baza art. 262 CPP de a trage la răspundere penală asociații SRL Rezonans pentru daunele provocate prin încasarea ilegală a venitului din arenda cotelor din imobil ce ne aparține noua Roman Anatolie, Roman Ilie, Malofii Iurie cu drept de proprietate. În astfel de circumstanțe am aflat ca la data de 28.10.2016 de către notarul Timofei Munteanu a fost perfectat contractul de donație a cotelor din capitalul social al SRL Rezonans de către asociații întreprinderii. La întocmirea contractului de donație asociații SRL Rezonans au tănuț faptul existenței Încheierii judecătoriai Cahul din 22.02.2006 prin care a fost recunoscut dreptul de proprietate în marime a ¼ din proprietatea comună după SRL Rezonans, au tănuț procedura de înstrăinare de către coproprietari a cotelor sale (în luna mai 2015 eu am înștiințat în scris personal prin intermediul poștei cu aveț, toți notarii din Cahul, Ministerul Justiției Direcția Notariat, Uniunea notarilor despre posibilele acțiuni din partea asociațiilor SRL Rezonans de neexecutare în mod benevol al Încheierii judecătoriai Cahul din data de 22.02.2006). Prin acțiunile ilegale a asociațiilor SRL Rezonans, a notarului Timofei Munteanu sau creat impedemente și a pus petiționarul în imposibilitatea de executare benevolă sau silită prin intermediul executorului judecătoresc a

Incheierea judecatoriei Cahul din 22.02.2006 devenită irevocabilă, au contribuit la instrainarea ilegală a ¼ cota idială din imobilul menționat. Prin acțiunile notarului la data emiterii actului notarial contractului de donație din 28.10.2016, care prevedea instrainarea cotelor din capitalul social al SRL Rezonans au fost încălcate prevederile Legii nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat art. 8, 17, 19, 50, 51. În astfel de circumstanțe asociații SRL Rezonans și notarul Timofei Munteanu la întocmirea contractului de donație din 28.10.2016 au tănuț faptul că conform prevederilor Incheieri judecatoriei Cahul din 22.02.2006 la balanș SRL Rezonans se află 1/4 cota idială din proprietatea comună din imobilul amplasat în mun. Cahul str. 31 August 13-V care conform pct. 6 și 7 a Incheieri judecatoriei Cahul din data de 22.02.2006 prevedea o procedură specială de instrainare a cotelor parti din proprietatea comună de către coproprietari.

-În baza celor menționate consideram că fiind neconstituționale prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova, din motivul că legiuitorul la adoptarea art. 16, 17 din Codul de executare nu a ținut cont de specificul executării Hotaririlor judecătorești irevocabile, limitind dreptul creditorului pentru prezentarea Titlului Executoriu spre executare silită de către executorul judecătoresc la termenul de prescripție general de 3 ani. Legiuitorul nu a ținut cont de faptul că neexecutarea benevolă a Hotaririi judecătorești irevocabile poate avea loc în afara termenului de prescripție de 3 ani stipulate în art. 16, 17 a Codului de Executare. Astfel creditorul a fost lipsit de dreptul la o justiție echitabilă.

-La fel consideram că fiind neconstituționale prevederile art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, din motivul că legiuitorul la adoptarea art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 nu a specificat concret în obligațiunile notarului, obligația de a verifica toate registrele în partea ce ține de regimul juridic al bunurilor mobile și imobile ce aparțin persoanei fizice sau juridice cu drept de proprietate la emiterea actului notarial. Astfel am fost lipsit de dreptul la o justiție echitabilă.

-Prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 în redacția menționată în sesizare, contravin art. 1, 16, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Operarea modificărilor în cuprinsul art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 are ca scop asigurarea echilibrului just între drepturile, obligațiunile, interesele contradictorii ale partilor în procesul de executare a Hotaririlor judecătorești irevocabile. Stabilitatea legislației, a rapoartelor juridice într-un caz judecat, constituie o componentă esențială, de bază, a principiului securității juridice ce reprezintă dreptul la un proces echitabil în perioada executării Hotaririlor judecătorești irevocabile.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE

INSTANȚA DE JUDECATĂ

6. Autorul sesizării Roman Anatolie, la 19.09.2024 am contestat în judecătoria Cahul sediul Central Incheierea executorului judecătoresc Valentin Duscov privind refuzul de a porni procedura de executare a Titlului Executoriu a Incheieri judecatoriei Cahul din 22.02.2006 irevocabile. Am solicitat de la instanța repunerea în termen pentru prezentarea a Titlului Executoriu din 22.02.2006 spre executare a Incheieri judecatoriei Cahul din 22.02.2006.

7. Ne fiind de acord cu Încheierea executorului judecătoresc Valentin Duscov privind refuzul de a porni procedura de executare a Titlului Executoriu din 22.02.2006, la data de 19.09.2024 am depus la judecătoria Cahul sediul Central, cererea de chemare în judecată prin care, am contestat Încheierea executorului judecătoresc Valentin Duscov în ordinea contenciosului administrativ. Am solicitat de la instanța repunerea în termen pentru prezentarea a Titlului Executoriu din 22.02.2006 spre executare a Încheierii judecătorești Cahul din 22.02.2006.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

8. În susținerea poziției și excepției de neconstituționalitate invoc, că prin dispozițiile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002, legiuitorul a instituit condiții prin care restrâng drepturile mele la o justiție echitabilă, ce contravine art. 1, 16, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Prevederile Constituției Republicii Moldova.

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54

Restriângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a

țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Consideram ca fiind neconstituționale prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova, din motivul ca legiuitorul la adoptarea art. 16, 17 din Codului de executare nu a ținut cont de specificul executării Hotărîreilor judecătorești irevocabile, limitînd dreptul creditorului pentru prezentarea Titlului Executoriu spre executare silită de către executorul judecătoresc la termenul de prescripție general de 3 ani. Legiuitorul nu a ținut cont de faptul ca neexecutarea benevola a Hotărîrei judecătorești irevocabile poate avea loc în afara termenului de prescripție de 3 ani stipulate în art. 16, 17 a Codului de Executare. În condițiile expuse creditorul a fost lipsit de dreptul la o justiție echitabilă. Tot în acest context consideram ca fiind neconstituționale prevederile art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, din motivul ca legiuitorul la adoptarea art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 nu a specificat concret în obligațiunile notarului, obligația de a verifica toate registrele în partea ce ține de regimul juridic al bunurilor mobile și imobile ce aparțin persoanei fizice sau juridice cu drept de proprietate la emiterea actului notarial. Astfel am fost lipsit de dreptul la o justiție echitabilă.

Prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002, contravin art. 1, 16, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Operarea modificărilor în cuprinsul art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 are ca scop asigurarea echilibrului just între drepturile, obligațiunile, interesele contradictorii ale părților în procesul de executare a Hotărîreilor judecătorești irevocabile. Stabilitatea legislației, a rapoartelor juridice într-un caz judecat, constituie o componentă esențială de bază a principiului securității juridice ce reprezintă dreptul la un proces echitabil în perioada executării Hotărîreilor judecătorești irevocabile.

9. Pornind de la cele invocate, în opinia autorului sesizării, prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, contravin și sunt adoptate cu încălcarea dispozițiilor art. 1, 16, 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, și prin urmare, necesită să fie supuse controlului constituționalității.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

10. În temeiul aplicării directe a art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și a Hotărîrii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016, rog Curtea Constituțională a Republicii Moldova să exercite controlul constituționalității a prevederile art. 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 Codul de Executare al Republicii Moldova și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, și ale declara neconstituționale.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Nu am.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

1. Incheierea executorului judecatoresc Valentin Duscov si probele anexate la dosarul civil cu demersul nr. 25-226/2026, nr. dosarului 2-24.106019-15-25-08042026 care se afla in procedura la judecatoria Cahul, sediul Central, judecator D-na Natalia Pasat.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare, că informațiile ce sunt expuse în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

04.06.2026

Roman Anatolie

ÎNCHEIERE

10 iulie 2026

municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător
Grefier

Natalia Pasat
Elena Tomoianu

examinând cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Roman Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorului judecătoresc Dușcov Valentin, intervenienți accesorii: S.R.L. „Rezonans”, Petreanu Mihail, Petreanu Olga, Roman Ilie și Malofii Iurie privind repunerea în termen pentru prezentarea a Titlului Executoriu din 22.02.2006 spre executare a Încheierii Judecătoriei Cahul din 22.02.2006,

a c o n s t a t a :

La data de 19 septembrie 2024, Roman Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorului judecătoresc Dușcov Valentin, intervenienți accesorii: S.R.L. „Rezonans”, Petreanu Mihail, Petreanu Olga, Roman Ilie și Malofii Iurie privind repunerea în termen pentru prezentarea a Titlului Executoriu din 22.02.2006 spre executare a Încheierii Judecătoriei Cahul din 22.02.2006.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 09 aprilie 2026, a fost acceptată pentru examinare unipersonal, în lipsa părților, cererea depusă de către Roman Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorului judecătoresc Dușcov Valentin privind repunerea în termen pentru prezentarea a Titlului Executoriu din 22.02.2006 spre executare a Încheierii Judecătoriei Cahul din 22.02.2006, ultimului fiindu-i expediate copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexe.

Prin încheierea din 04 iunie 2026 a Judecătoriei Cahul, sediul Central au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii SRL „Rezonans”, Petreanu Mihail, Petreanu Olga, Roman Ilie și Malofii Iurie.

Prin încheierea din 04 iunie 2026 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost dispusă stabilirea ședinței de judecată, cu participarea părților, pentru data de 23 iunie 2026, ora 11:30.

La data de 04 iunie 2026, reclamantul, Roman Anatolie a depus prin secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul, sediul Central sesizare privind ridicarea excepției de neconstituționalitate solicitând Înaltei Curți verificare constituționalității prevederilor articolelor 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 din Codul de executare și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat.

Examinând materialele cauzei, în special a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, instanța consideră necesar de a admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, din considerentele ce urmează a fi redată în continuare.

În conformitate cu prevederile art.12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Aliniatul (2) din același articol, prevede că, (la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Hotărârea Curții Constituționale din 9 februarie 2016, în pct.82-83 stabilesc că, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii condiții enunțate, și că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Punctul 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 9 februarie 2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din

cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În continuare, verificând întrunirea în cererea înaintată de către reclamantul Anatolie Roman, a condițiilor enumerate, instanța de judecată atestă că, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, așa cum prin sesizarea formulată se solicită verificarea controlului de constituționalitate a prevederilor unor norme din Codul de executare și Legii cu privire la notariat, este ridicată de către Anatolie Roman, reclamant pe această cauză civilă. La fel, se atestă că prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei.

Deopotrivă, instanța a verificat existența unei hotărâri anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate și a stabilit că, anterior Înalta Curte nu a fost sesizată în vederea verificării constituționalității articolelor 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 din Codul de executare și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat.

În sensul celor menționate, instanța a ajuns la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către reclamantul Anatolie Roman cu privire la verificarea constituționalității articolelor 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 din Codul de executare și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat, cu remiterea materialelor corespunzătoare în adresa Curții Constituționale.

În conformitate cu prevederile articolului 12¹ din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către reclamantul Anatolie Roman cu privire la verificarea constituționalității articolelor 16, 17 din Legea nr. 443-XV din 24.12.2004 din Codul de executare și art. 19 din Legea nr. 1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat.

Se expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către reclamantul Anatolie Roman în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței,
Judecător**

 Natalia Pasat